

Dokument nr. 8:22

(2003-2004)

Privat forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen

Forslag fra stortingsrepresentant Kenneth Svendsen om å avslutte forsøket med "AutoPASS" på ferjene hvor næringsliv og bilister får økte kostnader

Til Stortinget

BAKGRUNN

Autopass er et automatisk betalingssystem for passering av bomstasjoner. Formålet med ASB er at trafikanten gjennom kontrakt med ett bompengeselskap skal kunne benytte sin AutoPASS-brikke til betaling i andre bompengeanlegg og ferjestrekninger - uten å gjøre noen ny avtale med et annet selskap.

Alle norske bompengeanlegg som tilbyr betaling basert på AutoPASS-brikker vil fra februar 2004 til by AutoPASS - Samordnet betaling.

Initiativet til AutoPASS - Samordnet betaling (ASB) er tatt av Norvegfinans, og er utarbeidet i samarbeid mellom Statens vegvesen og Norvegfinans.

En kunde angir i sin AutoPASS-avtale om hun/han ønsker å benytte seg av ASB. Sentralsystemet hos det enkelte bompengeselskapet lager hver dag en oppdatert oversikt over egne abonnenter som ønsker å benytte seg av ASB-tilbudet og sender dette til den nye AutoPASS formidlingssentralen som er opprettet for å håndtere dataflyten mellom selskapene. Formidlingssentralen setter sammen en samlet liste fra alle selskapene og distribuerer denne samlede listen til alle bompengeselskapene som legger denne informasjonen ut på sine bomstasjoner.

Når en bilist med brikke fra et selskap passerer hos et annet bompengeselskap, vil brikken sjekkes mot listen over godkjente ASB-abonnenter. Når passeringen godkjennes, lagres informasjon om passeringen lokalt før den sendes til formidlingssentralen

sammen med alle andre "fremmedpasseringer". Formidlingssentralen mottar informasjon om slike fremmedpasseringer fra alle bompengeselskapene, og videresender hver av disse fremmedpasseringene til det selskap hvor den enkelte har sitt abonnement. I henhold til inngåtte avtaler skal da det selskapet som har utstedt avtale/brikke, straks betale for den passeringen som vedkommende bileier har foretatt hos et annet selskap.

Bileiers lokale bompengeselskap sender krav til bileier om betaling av fremmedpasseringer, eventuelt sammen med fornyelse av lokalt abonnement.

AutoPASS-tjenesten er en tjeneste som tilbys brukere av ulike avgiftsbelagte transporttjenester, slik som for eksempel bompengefinansierte motorveger, bruer og tunneler, ferjetransport og bomringer i nettverk. Hensikten med AutoPASS-tjenesten er å gjøre betalingen så enkel som mulig, slik at brukeren ikke opplever betalingen som et vesentlig hinder for å benytte transporttjenesten. Brukeren skal kunne benytte samme betalingsmiddel på ulike transporttjenester, og skal kunne betale uten å måtte stoppe. Dette gjøres mulig ved hjelp av en AutoPASS-brikke som monteres i frontruten på kjøretøyet. Alternativt kan man også benytte et AutoPASS-kort med samme data og funksjonalitet som AutoPASS-brikken, men som betinger at man stopper for å betale. AutoPASS-kortet skal kunne benyttes i en standard kortleser.

Ved bruk av AutoPASS-tjenesten i forbindelse med ferjetransport kan dette gjøres mulig gjennom egne felt med vegkantutstyr ved påkjøring, og en tilsvarende registrering ved avkjøring. Brukeren trenger da ikke å stoppe spesielt for å betale, med mindre ferjetransporten legger opp til bruk av et AutoPASS-kort i stedet for en AutoPASS-brikke.

I tillegg til transporttjenesten inkluderer AutoPASS-tjenesten også en betalingstjeneste. Denne betalingstjenesten består i hovedsak av at brukeren kan

benytte et betalingssystem som er basert på bruken av en AutoPASS-brikke og/eller et AutoPASS-kort, og en sentral konto hos den enheten som er ansvarlig for utstedelsen av brikken og/eller kortet. Både utsteder og operatør tilbyr betalingstjenesten. Utsteder er ansvarlig for å inngå en AutoPASS-avtale med brukeren, utlevere AutoPASS-brikken og/eller AutoPASS-kortet, opprette en sentral konto og motta betaling fra brukeren. Operatøren driver et betalingspunkt, som for eksempel en bomstasjon, etter avtale med eier/driver av infrastrukturen, og er ansvarlig for å samle inn data om AutoPASS-passeringene i dette betalingspunktet.

Organisasjonsmodellen for AutoPASS er basert på ASECAPs anbefalinger gjennom CESARE-prosjektet. Dette prosjektet kan bli modell for et EU-direktiv om samordning av bompengesystemer. Modellen for AutoPASS er imidlertid forenklet i forhold til den modellen som er beskrevet på europeisk nivå. I tillegg er grensesnittet mellom brikke og vegkantutstyr basert på AutoPASS-spesifikasjonene.

CESARE (Common Electronic Fee Collection System for an ASECAP Road Tolling European System) er et europeisk forsknings- og utviklingsprosjekt ledet av ASECAP - den europeiske paraplyorganisasjonen for bompengeselskap. Hovedmålet til CESARE-prosjektet er å innføre operabilitet i alle bompengesystem i Europa, basert på en felles tjeneste, en felles spesifisering og et felles avtaleverk.

Prosjektet er finansiert med 50 pst. fra Europakommisjonen og 50 pst. fra ACECAPs medlemmer. Norvegfinans og Statens vegvesen har deltatt i CESARE I og CESARE II, og skal også delta i CESARE III-prosjektet.

SAMMENDRAG

1. mars 2003 ble prøveprosjektet "Fergetakst 2003" igangsatt. Fem ferjestrekninger ble i første omgang tatt med i ordningen. Som en del av prøveprosjektet ble ferjeturen gratis for passasjerene. De tapte inntektene for dette ble overført som en økt kostnad for bilistene og næringslivet i form av økte takster på personbiler og lastebiler/vogntog. Dette

har ført til store protester fra innbyggerne og næringslivet. Da nye prosjekter skulle inn i ordningen, ble protestene så store enkelte plasser at prøveprosjektet måtte skrinlegges, et slikt eksempel er overfarten mellom Sandnessjøen og Dønna i Nordland.

Motstanderne av prosjektet hevder at et allerede presset næringsliv i distrikts-Norge blir påført ekstra kostnader med ordningen, og at disse vil stige etter hvert som flere lar bilen stå igjen ved ferjeleiet. Det blir også hevdet at flere kjøper en ekstra bil og setter på det andre ferjeleiet, noe som ikke vil gi noen miljøgevinst.

Det er etter forslagsstillerens syn hevet over enhver tvil at kostnadene for næringslivet i de aktuelle områdene vil øke, og at dette vil være en trussel for arbeidsplassene.

Forslagsstilleren viser til at han på generelt grunnlag er imot bompengefinansierte veier, bruer og tunneler. Men når Stortingets flertall har vedtatt slike prosjekter, vil det være fornuftig at innkrevingen gjøres så effektiv som mulig, slik at det ikke tas inn mer bompenger enn høyst nødvendig for å finansiere innkrevingen. Derfor støtter forslagsstilleren ordningen med AutoPASS. Derimot finner ikke forslagsstilleren det riktig at bilistene og næringslivet skal betale ekstra for å finansiere gratis reise for passasjerene som reiser med ferje uten kjøretøy. En eventuell ordning med gratis frakt av passasjerer må i tilfelle komme av økte bevilgninger over statsbudsjettet til ferjeselskapene, eller som en følge av økt besparelse ved bruk av anbud. Dette vil i tilfelle forslagsstilleren ta stilling til når dette blir aktuelt.

FORSLAG

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen avslutte forsøksprosjektet under AutoPASS som fører til at privatbilister og næringsliv får økte kostnader som følge av at reisende uten bil reiser gratis.

27. januar 2004